

GROENLINKS

OOSTZAAN

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026-2030

Samen voor een levendig landelijk dorp!

INHOUD VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026-2030

WAAR STAAT GROENLINKS OOSTZAAN VOOR?

2 LAGEN EN EEN KAP WONEN in VOLOP LANDELIJK GROEN met oog voor DIERENWELZIJN naar een DUURZAME TOEKOMST

- WONEN - BETAALBAAR, DUURZAAM EN IN BALANS
- HET TWISKE EN HET OOSTZANERVELD - BESCHERMEN
WAT VAN ONS ALLEMAAL IS
- DIERENWELZIJN
- EEN DUURZAME EN CIRCULAIRE TOEKOMST

KRACHTIGE SOCIALE GEMEENSCHAP MET HISTORISCHE IDENTITEIT

- ZORG, OUDEREN EN ARMOEDE
- JEUGD, OUDERS en JEUGDZORG
- JONGEREN, ONDERWIJS EN EEN VEILIGE
GEMEENSCHAP

TRANSPARANT en op SAMENWERKING GERICHT BESTUUR

- EEN STERKE REGIO: SAMENWERKEN MAAKT ONS
STERKER!
- GEMEENTEFINANCIËN - EERLIJK, NUCHTER EN
TOEKOMSTVAST
- WERK, ECONOMIE EN DUURZAAMHEID - LOKAAL EN
INCLUSIEF

KOERSEN NAAR EEN GROEN, SOCIAAL EN TOEKOMSTBESTENDIG OOSTZAAN

GroenLinks zet zich al meer dan dertig jaar in voor Oostzaan en haar inwoners – met kennis, ervaring en vooral met hart voor het dorp. We hebben bestuurservaring opgebouwd, gewerkt vanuit de oppositie én altijd gezocht naar verbinding met de samenleving. Want wat er ook verandert, één ding blijft hetzelfde: GroenLinks staat voor een groen én sociaal Oostzaan.

Wij geloven in een dorp waar mensen elkaar kennen, waar verenigingen, vrijwilligers en lokale initiatieven het hart van de gemeenschap vormen en waar iedereen mee kan doen. Die verbondenheid maakt Oostzaan sterk. Mensen die zich inzetten voor elkaar en hun omgeving zorgen voor sociale samenhang – dat is onze kracht en die willen we koesteren.

De afgelopen jaren is er veel veranderd. Voor Oostzaan werd het steeds moeilijker om zelfstandig te blijven functioneren. De financiële situatie is zeer zorgelijk, de ambtelijke organisatie heeft beperkte capaciteit en dat merken we allemaal: voorzieningen verdwijnen, onderhoud schiet tekort en de druk op de dienstverlening neemt toe.

GroenLinks denkt dat zelfstandigheid alleen betekenis heeft als je de middelen en mensen hebt om die waar te maken.

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat Oostzaan dat niet meer alleen kan. Dat is een pijnlijke constatering, ook voor GroenLinks. Dat betekent niet het einde van Oostzaan. De kracht van onze gemeenschap blijft en die kracht nemen we mee de toekomst in.

De gemeenteraad heeft samen met inwoners, ondernemers en de Burgeradviesraad uitgebreid gekeken naar mogelijkheden voor samenwerking. Varianten als de WOL (met Wormerland en Landsmeer) en WOL++ (met Waterland en Edam-Volendam) bleken na verkenning en onderzoek niet haalbaar. Daarom is nu de conclusie dat **aansluiting bij een grotere gemeente onvermijdelijk is**. GroenLinks wil dat die stap zorgvuldig wordt gezet. We willen dat inwoners **een betekenisvolle en representatieve stem** krijgen in het besluitvormingsproces. Dat er niet óver Oostzaan wordt besloten, maar **met Oostzaan**. Met heldere vragen naar potentiële fusiepartners.

Wat er ook verandert, er is veel dat we willen behouden voor een toekomstbestendig Oostzaan

Oostzaan blijft een **groen, veilig en vertrouwd dorp** om in te wonen.

Onze **gemeenschapszin**, de kracht van verenigingen, vrijwilligers en lokale initiatieven, blijft het hart van het dorp.

Een **bestuur dat luistert naar inwoners** en inspraak serieus neemt.

Binnen een grotere gemeente blijft Oostzaan herkenbaar als **landelijk lintdorp met een sterke identiteit** en zorg voor natuur, mensen en leefbaarheid.

GroenLinks zal zich ervoor inzetten dat deze waarden stevig verankerd worden in de onderhandelingen met de nieuwe bestuurlijke partner – of dat nu Amsterdam, Purmerend of Zaanstad wordt.

Waar Oostzaan bestuurlijk ook onder valt: onze gemeenschap, onze solidariteit en onze groene ambitie blijven de kern van wie we zijn.

In dit programma geven we aan hoe we dat willen doen: samen, ontwikkelingsgericht, betaalbaar, veilig, duurzaam en groen!

WONEN - BETAALBARE 2 LAAGS MET EEN KAP, DUURZAAM EN IN BALANS

Een fijn huis is de basis van een goed leven. In Oostzaan willen mensen blijven wonen; kinderen die hier zijn opgegroeid, ouderen die kleiner willen wonen, starters die eindelijk een kans zoeken. Maar de woningmarkt zit op slot. GroenLinks wil die blokkade doorbreken, met beleid dat zorgt voor **betaalbare, duurzame en passende 2 lagen met een kap woningen** (uitzonderingen daargelaten) voor iedereen, passend in het historisch karakter van Oostzaan.

Het merendeel van de Oostzaanse woningvoorraad bestaat uit **relatief dure koopwoningen**. Er is een groot tekort aan huurwoningen, zowel in het sociale als in het middensegment. De gemeente heeft weinig grond in eigendom en wordt begrensd door het Oostzanerveld en Het Twiske, waardoor er nauwelijks ruimte is voor grootschalige nieuwbouw.

Toch kan het anders. De **Omgevingswet** biedt Oostzaan de mogelijkheid om een **Voorkeursrecht** te vestigen op niet-agrarische grond. GroenLinks wil dat de gemeente dit instrument actief inzet om te voorkomen dat grondeigenaren hun grond verkopen aan de hoogstbiedende projectontwikkelaars. Zo behouden we als gemeenschap invloed op wat er gebouwd wordt — niet de marktlogica, maar de maatschappelijke behoefte bepaalt de koers.

Waarom GroenLinks kiest voor actief grondbeleid

Ook in Oostzaan is er een tekort aan goede, betaalbare woonruimte. Door **actief grondbeleid** te voeren, krijgt de gemeente een sturingsinstrument in handen om te bepalen **waar, wat en voor wie** er gebouwd wordt. Als eigenaar van grond kan de gemeente voorwaarden stellen aan bouwprojecten: duurzaamheid, betaalbaarheid en sociale samenstelling.

Vanuit de vereffeningsgedachte geldt als vuistregel dat gemiddeld **20% sociale huur**, **30% middenhuur**, **20% sociale koop** en **30% vrije sector koop** wordt gerealiseerd. Dat zorgt voor een evenwichtige verdeling van woonvormen en een gemengde, inclusieve gemeenschap. Daarbij zijn goede afspraken met **WormerWonen** en de **W.O.V. (Woningstichting Oostzaanse Volkshuisvesting)** essentieel, zowel over de verdeling van nieuwbouw als over de toewijzing van vrijkomende woningen.

Doorstroming is de sleutel

De huurmarkt zit op slot. Oudere Oostzaners die nu in grotere eengezinswoningen wonen, willen vaak graag kleiner wonen maar vinden geen passend alternatief. Jongeren kunnen nauwelijks een woning vinden in hun eigen dorp. GroenLinks wil die impasse doorbreken.

GroenLinks wil bouwen met visie: niet voor de korte termijn, maar voor een toekomst waarin iedere Oostzaner een plek heeft om thuis te zijn.

Onze visie op wonen in het kort

- **Betaalbare 2 lagen met een kap woningen** bouwen voor jongeren, starters, ouderen en gezinnen (uitzonderingen daargelaten).
- **Sociale huur en middenhuur** behouden én uitbreiden.
- **Actief grondbeleid** en inzet van het **Voorkeursrecht** om grip te houden op grond en bouw.
- **Doorstroming stimuleren** door samenwerking met WormerWonen en W.O.V.
- **Tiny Houses** en andere duurzame woonvormen mogelijk maken.
- **Gasloze, energieneutrale, lage nieuwbouw** als norm.
- **Woningverbetering en isolatie** voor bestaande bouw, met hulp voor wie dat niet zelf kan betalen.
- **Behoud van dorpse schaal en historisch karakter** met ruimte voor groen en ontmoeting.

Verhuizen op latere leeftijd is niet vanzelfsprekend; het brengt stress, spanning en praktische drempels met zich mee. Daarom wil GroenLinks dat de gemeente en woningcorporaties actief helpen bij de organisatie en begeleiding van zulke verhuizingen, zodat niemand vast hoeft te zitten in een woning die niet meer past.

Onze koers naar betaalbaar, 2 laags met een kap en duurzaam wonen

Bij renovatieprojecten van blokken sociale huurwoningen wordt met woningbouwcorporaties onderzocht hoe variëteit kan worden gerealiseerd, van eenpersoons wooneenheden tot meerpersoons eenheden.

Oudere huurders **ondersteunen bij doorstroming** naar geschikte en betaalbare woningen. Dit kan door praktische hulp bij verhuizen, financiële stimulansen en begeleiding via WormerWonen en de W.O.V.

Jongeren een eerlijke kans geven op een woning in hun dorp. Als daarvoor aanpassing van de **Regionale woonruimteverordening** nodig is, wil GroenLinks zich daar hard voor maken. Jongere én oudere woningzoekenden krijgen dan een **voorkeurspositie** binnen de verdeling van woningen in Oostzaan.

De bouw van **tiny houses** en andere gevarieerde innovatieve woonvormen stimuleren, als manier om jongeren een start te geven en ouderen een kleinschalig, duurzaam alternatief te bieden.

Voor mensen op de vlucht

Oostzaan blijft zijn verantwoordelijkheid nemen voor **statushouders en vluchtelingen**, waaronder Oekraïense gezinnen. We bieden opvang en begeleiding, met aandacht voor integratie, taal en werk. Een dorp dat veilig is voor iedereen, blijft menselijk.

HET TWISKE - BESCHERMEN WAT VAN ONS ALLEMAAL IS

Het Twiske is voor Oostzaners veel meer dan een recreatiegebied. Het is een plek van stilte, natuur en ontmoeting. Een uniek gebied waar je kunt wandelen, fietsen, zwemmen of gewoon ademen tussen het riet en de weidevogels.

Het Twiske is bovendien van grote ecologische waarde. Het is een **Natura 2000-gebied** met een **NNN-status (Nationaal Natuurnetwerk Nederland)**. Dat betekent dat het extra bescherming verdient, omdat het leefgebied is van kwetsbare en zeldzame diersoorten.

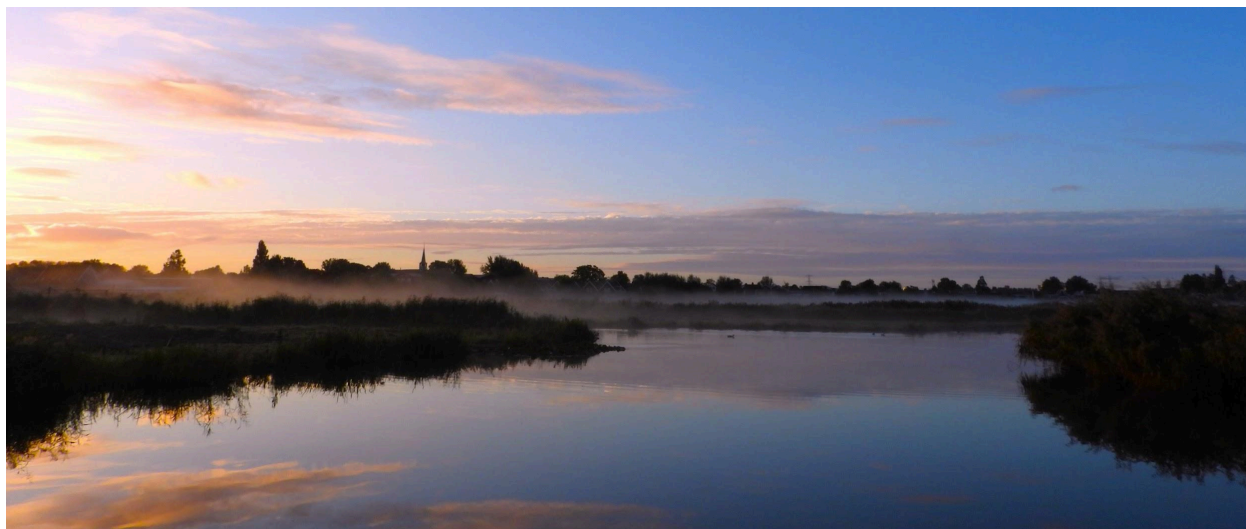
Maar dit bijzondere natuurgebied staat onder druk. De afgelopen jaren is het aantal bezoekers sterk toegenomen – inmiddels ruim 1,6 miljoen per jaar. Dat laat zien hoe geliefd het Twiske is, maar ook hoe kwetsbaar.

Steeds vaker klinken er plannen voor grote evenementen of recreatieve uitbreidingen die niet passen bij het karakter van het gebied. GroenLinks begrijpt dat mensen graag samenkomen en genieten van muziek of festivals, maar een natuurgebied is daar niet de juiste plek voor.

Publieke natuur is er voor iedereen – niet voor commerciële exploitatie.

Wanneer toegang tot een gebied afhankelijk wordt van een duur entreekaartje, verandert de aard van het Twiske: van een open en vrije plek naar een tijdelijk afgesloten terrein.

Daarnaast veroorzaken grootschalige evenementen geluidsoverlast, schade aan bodem en flora, en verstoring van vogels in het broedseizoen. Dat is niet alleen een probleem voor de natuur, maar ook voor bewoners die het Twiske juist opzoeken voor rust, stilte en ontspanning.

GroenLinks zegt dus niet simpelweg *nee tegen festivals*; we zeggen *ja tegen bescherming, rust en natuurbeleving*. Wij kiezen voor een Twiske waar recreatie kleinschalig en natuurinclusief is – activiteiten die passen bij het gebied, zoals wandelen, kanoën, suppen, paardrijden of educatieve natuuractiviteiten.

De ontwikkeling van **Twiske Poort** (de voormalige Blauwe Poort) kan daarin een voorbeeld zijn. Wat GroenLinks betreft wordt dit een plek waar bezoekers het gebied kunnen beleven en begrijpen, zonder de natuur extra te belasten: met aandacht voor natuureducatie, duurzaamheid en passend bij het karakter van het Twiske.

Daarnaast vindt GroenLinks het essentieel dat de **gemeenteraad zeggenschap houdt over ontwikkelingen** op Oostzaans grondgebied. De huidige besluiten over Twiske Poort worden genomen binnen het recreatieschap, maar hebben direct invloed op de leefkwaliteit van onze inwoners. Dat vraagt om transparantie en democratische besluitvorming.

Onze koers naar een beschermd Twiske

- De natuur komt op de eerste plaats: bescherming van flora en fauna is leidend.
- Grootschalige festivals en evenementen passen niet in een Natura 2000-gebied.
- Toegang tot het gebied blijft vrij, open en voor iedereen.
- Geen verdere ontgrenzing ten behoeve van recreatie.
- De gemeenteraad van Oostzaan houdt zeggenschap over plannen op haar grondgebied.
- Recreatie is welkom, maar wel kleinschalig en in balans met de natuur.
- Ontwikkeling van Twiske Poort op een duurzame, educatieve en natuurinclusieve manier.

Het Twiske is van ons allemaal! GroenLinks wil dat dit bijzondere gebied zijn karakter behoudt: rustig, natuurlijk en toegankelijk voor iedereen. Zo beschermen we wat kwetsbaar is, verbeteren we wat verslechterd is en voorkomen we dat publieke natuur een commercieel pretpark wordt.

HET OOSTZANERVELD - UNIEK, KWETSBAAR EN VOL TOEKOMST

Het Oostzanerveld is een van de meest bijzondere landschappen van Nederland. Een open, weids veenweidegebied dat al eeuwenlang de identiteit van Oostzaan mede bepaalt. Hier vind je rust, ruimte en een rijkdom aan vogels en planten die elders zeldzaam zijn geworden.

Het gebied is aangewezen als **Natura 2000-gebied** en maakt deel uit van het **Natuurnetwerk Nederland (NNN)**. Het Oostzanerveld scoort landelijk hoog als weidevogelgebied: grutto's, kieviten en tureluurs broeden hier nog in aantallen die elders verdwijnen. De begroeiing – met zeldzaam veenmosrietland – maakt het tot een ecologisch waardevol en kwetsbaar gebied.

Maar het Oostzanerveld is meer dan natuur alleen. Het is ook een cultuurlandschap, gevormd door boeren, vrijwilligers en bewoners die generaties lang met het veen hebben geleefd. Daarom wil GroenLinks dat dit gebied behouden blijft als **levend landschap**, waarin landbouw, natuur en waterbeheer elkaar versterken in plaats van verdringen.

Balans tussen natuur, boeren en klimaat

De druk op het veenweidegebied is groot. De kwaliteit van het landschap en de biodiversiteit staan onder spanning door verdroging, stikstofuitstoot en veranderingen in landgebruik. Tegelijkertijd vraagt de klimaatcrisis om nieuwe keuzes: een hoger waterpeil om CO₂-uitstoot te beperken, ruimte voor natuurherstel én perspectief voor boeren die hier werken.

In het **Masterplan Oostzanerveld** is de koers uitgezet: boeren krijgen meer ruimte om hun land duurzaam te beheren – bijvoorbeeld door dammen tussen kleine percelen aan te leggen – en particulieren worden gestimuleerd om bomen en struiken te verwijderen die roofvogels aantrekken en zo weidevogels bedreigen.

Het toekomstplan moet nog door gemeente, provincie, boeren en waterschap worden vastgesteld. GroenLinks ondersteunt deze koers. We willen een gebied waar natuur en landbouw naast elkaar kunnen bestaan, gedragen door samenwerking en vertrouwen.

Water, bodem en CO₂

Het waterpeil is de sleutel tot de toekomst van het Oostzanerveld. Als veen te droog komt te liggen, oxideert het en komt er veel CO₂ vrij – slecht voor klimaat én bodem. Daarom pleit GroenLinks voor behoud van een **hoog waterpeil**, in nauwe samenwerking met het waterschap, provincie en lokale boeren. Een gezond waterpeil houdt niet alleen het veen in stand, maar bevordert ook de biodiversiteit en verbetert de leefomgeving voor vogels en planten.

Samen werken aan bescherming

Het Oostzanerveld leeft dankzij de inzet van vele vrijwilligers en bewoners die het gebied onderhouden, broedvogels tellen, zwerfvuil opruimen of bezoekers rondleiden. GroenLinks wil deze betrokkenheid blijven ondersteunen met middelen, waardering en ruimte voor initiatief.

Daarnaast vraagt de uitvoering van het Toekomstplan blijvende financiering van provincie en Rijk. GroenLinks zal zich daar actief voor blijven inzetten, zodat de plannen niet op papier blijven, maar werkelijkheid worden.

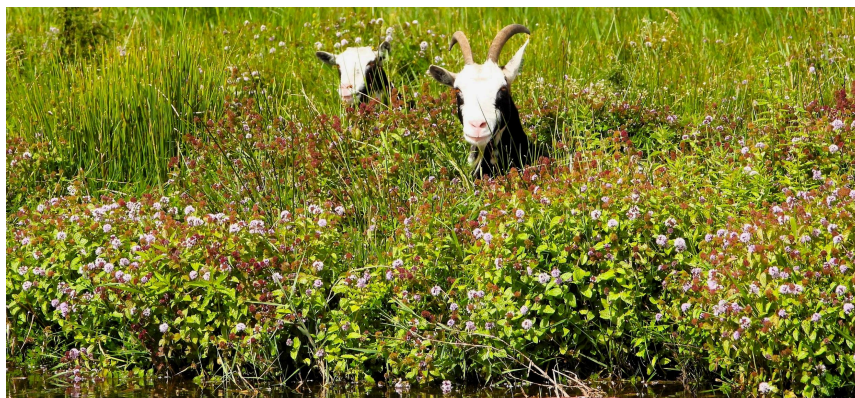
Onze koers naar het behouden van levend landschap Oostzanerveld

- ♻ Behoud van het open weidelandschap – geen bomen of struiken die roofvogels aantrekken.
- ♻ Een hoog en stabiel waterpeil om CO₂-uitstoot te voorkomen en de biodiversiteit te versterken.
- ♻ Voldoende financiële steun van provincie en Rijk voor uitvoering van het Toekomstplan.
- ♻ Goede samenwerking tussen boeren, waterschap, vrijwilligers en natuurorganisaties.
- ♻ Actieve betrokkenheid van inwoners bij behoud en beheer van het gebied.
- ♻ Waardering en ondersteuning van de vrijwilligers die het Oostzanerveld levend houden.

GroenLinks blijft zich met hart en ziel inzetten voor het behoud van dit unieke landschap – voor de vogels die er broeden, de mensen die er werken en de generaties die er straks van willen genieten.

DIERENWELZIJN

Oostzaan is een dorp waar mens en natuur dicht bij elkaar leven. Dieren horen bij ons landschap en bij onze samenleving — van huisdieren tot weidevogels, van eenden in de sloten tot egels in de tuinen. GroenLinks wil dat we zorgvuldig omgaan met al die levens die het dorp met ons delen. Dierenwelzijn is voor ons geen bijzaak, maar een graadmeter voor beschaving. Hoe we met dieren omgaan, zegt iets over hoe we met elkaar omgaan.

Onze koers naar dierenwelzijn

- We actualiseren de nota Dierenwelzijn (2021) en zorgen dat de afspraken ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.
- Groen en biodiversiteit staan centraal: meer bloemen, struiken en nestplekken, minder versteende tuinen.
- Steun voor en samenwerking met lokale initiatieven zoals *Ducktopia* en de *biodiversiteitstuin*.
- Wildlife-vriendelijk beheer van groen en water: maaien met aandacht, rekening houden met broedseizoenen en trekpatronen.
- Diervriendelijke oplossingen bij overlast: zoeken naar balans tussen mens en dier.
- Jaarlijkse chipacties voor katten, om zwervkatten te helpen en dierenleed te voorkomen.
- Schuilplekken voor egels, vogels en andere dieren bij herinrichting van wijken.
- Informatiecampagnes over exoten en huisdier-verantwoordelijkheid.
- Onderwijsprojecten over dieren en natuur, zodat kinderen van jongs af leren wat zorg en respect betekenen.

GroenLinks kiest voor een gemeente waar we leven mét dieren, niet ten koste van hen.

EEN DUURZAME EN CIRCULAIRE TOEKOMST

Eerlijke energietransitie voor iedereen

De klimaatcrisis raakt ons allemaal. Daarom wil GroenLinks-Oostzaan een eerlijke en haalbare energietransitie, waarin iedereen kan meedoen — ongeacht inkomen, woning of woonsituatie.

De afgelopen jaren is het denken over de klimaatcrisis veranderd. Waar duurzame energie vroeger werd gezien als idealisme, wordt het nu erkend als noodzaak. Oostzaan kan hierin niet achterblijven. We kiezen voor schone energiebronnen zoals **zon, wind en aardwarmte** — energie die niet opraakt en die veilig is voor mens en natuur.

Tegelijkertijd beseffen we dat de overgang naar een duurzame samenleving **niet vanzelf gaat**. De energietransitie vraagt om nieuwe keuzes, samenwerking en ondersteuning, vooral voor inwoners die niet vanzelf mee kunnen.

In Oostzaan komt het grootste deel van het energiegebruik van woningen. Juist daar liggen de kansen. We willen **woningen verduurzamen, energie besparen en betaalbare ondersteuning** bieden aan iedereen die wil investeren in een zuiniger huis. De huidige **pilotwijken** voor de warmtetransitie – *Twiske 1 & 2, Roemereiland en de Jol* – zijn goed geïsoleerde nieuwbouwwijken. Dat is een goed begin, maar het zegt weinig over de uitdagingen van oudere huizen elders in Oostzaan. Juist in die buurten moeten we nu stappen zetten, samen met bewoners.

Onze koers naar een eerlijke energietransitie

- De **focus verschuiven** van nieuwbouwwijken naar oudere buurten met de grootste energievraag.
- **Lagere energielasten** door structurele inzet op isolatie en energiebesparing.
- **Ondersteuning** via energiecoaches, collectieve inkoop en laagdrempelige leningen of subsidies.
- **Samenwerking en prestatieafspraken** met woningcorporaties, zodat verduurzaming niet leidt tot hogere huren.
- **Regionale samenwerking** met Wormerland, Landsmeer, Zaanstad en de provincie om kennis en middelen te bundelen.
- **Transparante communicatie**: bewoners worden actief betrokken bij plannen via wijkgesprekken, buurtinitiatieven en energiecoöperaties.
- **Jaarlijkse voortgangsrapportage**, zodat inwoners kunnen volgen wat er werkelijk verandert

De energietransitie is pas geslaagd als iedereen kan meedoen — niet alleen wie het zich kan veroorloven.

Duurzame energie en gezonde leefomgeving

Duurzaamheid gaat over meer dan energie alleen. Het gaat over de manier waarop we wonen, bouwen, reizen en omgaan met onze omgeving. GroenLinks wil dat Oostzaan keuzes maakt die het dorp gezonder, groener en toekomstbestendiger maken.

Onze koers naar duurzame energie en gezonde leefomgeving

- **Nieuwbouw zonder gas**; duurzaam en circulair bouwen wordt de standaard.
- Gemeentelijke gebouwen worden **stapsgewijs verduurzaamd**.
- **Bedrijven** krijgen hulp bij het besparen van energie en overstappen op duurzame technieken.
- **Fietsers en voetgangers** krijgen ruim baan.
- We breiden het netwerk van **laadpalen** uit, zonder dat ten koste gaat van openbaar groen.

Klimaatadaptatie — leven met het weer van morgen

De gevolgen van klimaatverandering merken we ook in Oostzaan: hetere zomers, droogte en hevige regenbuien. GroenLinks wil dat de gemeente hier goed op voorbereid is. **Groen is de beste bescherming tegen klimaatverandering.** Bomen zorgen voor schaduw en verkoeling, groene daken houden water vast, en wadi's voorkomen dat straten blank staan.

Onze koers naar een klimaatbestendige leefomgeving

Meer bomen, struiken en bloemen aanplanten in woonstraten en op pleinen.

Groene daken stimuleren via subsidies en voorbeeldprojecten.

Natuurvriendelijke oevers voor wateropvang en biodiversiteit.

Hittestress-plekken in kaart te brengen en te vergroenen.

Samenwerking met inwoners: minder tegels in tuinen dragen bij aan minder hitte en wateroverlast.

Een klimaatbestendig Oostzaan betekent: droge voeten, frisse lucht en meer groen voor iedereen.

Afval & circulaire economie

Afval is niet alleen een restproduct maar ook een grondstof. Een circulaire samenleving begint bij minder verspilling en beter hergebruik. We willen de hoeveelheid restafval drastisch terugdringen, met als doel: **75% minder restafval** – de landelijke **VANG-doelstelling** (Van Afval Naar Grondstof).

Dat kan alleen als het systeem eerlijk en eenvoudig is. GroenLinks wil dat inwoners **gemakkelijker kunnen scheiden**, dat er **meer bewustwording** komt, en dat de gemeente **betalbare en logische inzamelmethoden** aanbiedt.

Onze koers naar afvalreductie

- **Onderzoeken** of de afvalinzameling slimme, duurzamer en goedkoper kan
- **Zorgen dat** inwoners beloond worden voor goed scheiden.
- **Scheiding aan de bron verbeteren:** glas, papier, GFT en PMD beter inzamelen.
- **Meer inzamelpunten en vuilnisbakken** om zwerfafval tegen te gaan.
- **Bewustwording vergroten** via scholen, verenigingen en wijkinitiatieven.
- **Uitwisselen en doorgeven van spullen faciliteren** zodat deze een tweede leven kunnen krijgen
- **Samenwerking met buurgemeenten** om circulaire kennis en middelen te delen.

Afval verminderen vraagt om een verandering van gewoonte, maar ook van houding: zien dat wat we weggooien waarde heeft. GroenLinks wil een Oostzaan waarin bewoners, bedrijven en gemeente samenwerken naar een afvalarme en circulaire toekomst.

ZORG, OUDEREN EN ARMOEDE

Zorgen doen we samen

Oostzaan is een dorp waar mensen elkaar nog kennen. Die onderlinge betrokkenheid is de basis van een samenleving waarin niemand er alleen voor hoeft te staan. GroenLinks wil dat de gemeente daarop voortbouwt: een lokale overheid die **naast mensen staat**, niet tegenover hen. Een overheid die haar inwoners laat participeren in beleid en uitvoering.

De gemeente heeft een grote verantwoordelijkheid gekregen sinds de taken van het Rijk naar lokaal niveau zijn overgeheveld. Helaas heeft het Rijk daar niet genoeg geld voor beschikbaar gesteld. Daarom staat de gemeente voor een grote uitdaging die vraagt om visie, lef en samenwerking. We willen een sociaal beleid dat **vertrouwen centraal stelt** en bureaucratie terugdringt. Veel inwoners vinden hun weg naar hulp of voorzieningen niet makkelijk.

Formulieren, digitale loketten en regeldruk zorgen voor drempels. GroenLinks wil dat mensen **één aanspreekpunt** hebben – iemand die meedenkt en helpt. Wij willen dat een hulpvraag in één keer goed wordt opgepakt, met een samenwerking tussen partijen die ervoor zorgt dat mensen direct bij de juiste hulpverlener terecht komen. Waarbij maar één keer het verhaal verteld hoeft te worden.

We steunen professionals in zorg en welzijn. Zij weten wat werkt, kennen de inwoners en willen ruimte om hun vak uit te oefenen zonder onnodige bureaucratie en tijdsdruk. GroenLinks vertrouwt op hun kennis en betrokkenheid. Maatwerk budgetten voor de sociaal werkers, waarbij een hulpverlener direct kan helpen — bijvoorbeeld met een laptop voor school, nieuwe banden voor de bezorger of hulp bij vervoer. Er zijn dan geen lange wachttijden of ingewikkelde formulieren. Kleine, snelle ingrepen kunnen grote problemen voorkomen. Mensen voelen zich dan serieus genomen in hun eigen situatie.

Onze koers naar gezamenlijke zorg

Vertrouwen als uitgangspunt. Niet controleren maar ondersteunen. Professionals de ruimte geven om beslissingen te nemen.

Eenvoudige toegang tot zorg en hulp. Eén loket, één verhaal, één mens die luistert.

Meer samenwerking tussen gemeente, huisartsen, scholen, sportclubs, verenigingen en vrijwilligers.

Zorg dichtbij huis, in eigen dorp, met korte lijnen en vaste gezichten.

Preventie boven reparatie. Vroeg signaleren voorkomt menselijk leed én hoge kosten.

Mantelzorgers en vrijwilligers ondersteunen met respijtzorg, cursussen en waardering.

De menselijke maat is ons kompas. Goede zorg begint bij aandacht.

Gelijkwaardig ouder worden in Oostzaan

Steeds meer ouderen wonen langer zelfstandig. Dat is een goede ontwikkeling als het veilig en prettig kan. GroenLinks wil dat ouderen in Oostzaan kunnen blijven wonen in een omgeving die vertrouwd en toegankelijk is. Daarvoor moeten **woningen geschikt zijn**, de **zorg bereikbaar** en het **sociale netwerk sterk**. Eenzaamheid voorkomen is even belangrijk als lichamelijke zorg. Oostzaan kent veel betrokken vrijwilligers organisaties en mantelzorgers die steun bieden. Zij verdienen steun, waardering en duidelijke afspraken met de gemeente.

Onze koers naar gelijkwaardig ouder worden

- **Passende woonvormen:** levensloopbestendig, gelijkvloers en betaalbaar. We stimuleren kleinschalige wooninitiatieven en gemengde woonprojecten waar jong en oud elkaar ontmoeten.
- **Mantelzorgwoningen:** ruimte binnen duidelijke regels zodat zorg dichtbij familie mogelijk is.
- **Voldoende, kwalitatieve zorgwoningen** met menselijke maat. Geen kleine kamers van twintig vierkante meter, maar ruimte voor privacy, bezoek en waardigheid.
- **Mobiliteit en toegankelijkheid:** veilige looproutes, voldoende zitgelegenheid en
- **Ontmoetingsplekken en culturele activiteiten** die eenzaamheid tegengaan.
- **Vrijwilligers en mantelzorgers:** structurele ondersteuning, scholing en respijtzorg om overbelasting te voorkomen.
- **Digitale inclusie:** ouderen helpen bij gebruik van computer en smartphone zodat zij niet buiten de digitale dienstverlening vallen.

Armoede, bestaanszekerheid en meedoen

Armoede is niet alleen een financieel probleem. Het tast het gevoel van zekerheid, eigenwaarde en verbondenheid aan. Ook in Oostzaan zien we inwoners die moeite hebben de eindjes aan elkaar te knopen, ouderen die besparen op verwarming en jongeren die zonder ontbijt naar school gaan.

GroenLinks vindt dat niemand in ons dorp aan de kant mag staan. Bestaanszekerheid is de basis van vrijheid: pas als mensen genoeg hebben om van te leven, kunnen ze deelnemen aan de samenleving, keuzes maken en bijdragen aan wat hen dierbaar is.

Daarom zetten we in op structurele armoedebestrijding, toegankelijke hulp en ondersteuning van lokale initiatieven.

Een dorp dat warmte deelt

We zijn trots op de vele vrijwilligers en organisaties die zich inzetten voor anderen: **Het Warme Huis** en lokale initiatieven die maaltijden uitdelen, kleding inzamelen of mensen helpen met papierwerk. Zij laten zien wat solidariteit betekent in de praktijk. GroenLinks wil deze organisaties niet overlaten aan losse subsidies, maar **structureel ondersteunen** – financieel, praktisch en met een permanente plek.

Onze koers naar bestaanszekerheid en meedoen

- **Structurele ondersteuning** van Het Warme Huis en vergelijkbare lokale initiatieven.
- **Preventie van schulden** via vroegsignalering bij scholen, woningcorporaties, zorgverleners en energiebedrijven.
- **Snelle, laagdrempelige hulp**: één loket, één contactpersoon, geen ingewikkelde formulieren.
- **Gratis ID-kaart en regionale OV-kaart** voor minima voor bus 111 tot Amsterdam Centraal en Zaandam station en ZMC.
- **Jaarlijkse scholierenvergoeding** voor schoolkosten, sport en cultuur.
- **Meer bekendheid** van bestaande regelingen: niemand laat geld liggen door onwetendheid.
- **Samenwerking** met scholen, bibliotheek, verenigingen, kerken en buurtteams om armoede vroeg te signaleren.
- **Toegankelijke taal** in alle communicatie; brieven die mensen begrijpen.

Een sociaal Oostzaan betekent dat niemand hoeft te kiezen tussen eten of meedoen, warmte of waardigheid.

JEUGD, OUDERS en JEUGDZORG

Een sterke start voor ieder kind

Kinderen en jongeren moeten kunnen opgroeien in een veilige omgeving waar ze gezien en gesteund worden. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar in de praktijk is dat niet voor iedereen zo. De druk op ouders neemt toe; werk, zorg, geldzorgen of scheiding kunnen snel tot overbelasting leiden.

GroenLinks gelooft dat **vroeg erbij zijn** beter is dan later moeten ingrijpen. We willen een gemeente die niet wacht tot problemen escaleren, maar die ouders ondersteunt om veilig, vertrouwd en sterk te blijven. Daarbij zetten we in op **nabijheid, samenwerking en vertrouwen**: de basisvoorwaarden voor elke vorm van goede zorg.

Onze koers naar een sterke start voor ieder kind

Preventie voorop: signaleren en ondersteunen voordat problemen groot worden.

Samenwerking tussen scholen, jeugdwerk, huisartsen, wijkteams en sportverenigingen.

Toegankelijke jeugdhulp: één deur, één gesprek, één plan.

Ondersteuning voor ouders bij opvoeding, stress of opvoedproblemen.

Aandacht voor mentale gezondheid: taboes doorbreken, laagdrempelige hulp bieden.

Vrijtijdsbesteding als **bescherming**: sport, muziek, cultuur en natuur dragen bij aan welzijn.

Inspiraak van jongeren bij jeugdbeleid en gemeentelijke projecten.

Een kind dat ruimte krijgt om te groeien, groeit uit tot een volwassene die vertrouwen geeft aan de samenleving.

Ondersteuning voor ouders waar dat nodig is

GroenLinks wil dat ouders die hulp nodig hebben **vanaf de eerste hulpvraag** iemand treffen die luistert en meedenkt, niet iemand die doorverwijst naar wéér een andere instantie. We zetten in op een **opvoedgerichte aanpak**: ouders, één plan, één contactpersoon. Professionals moeten de ruimte krijgen om te doen wat werkt, ook als dat buiten standaardregels valt.

Onze koers naar hulp voor en met ouders die dat nodig hebben

- **Opvoedcoaches** die ouders langdurig volgen en ondersteunen.
- **Ouderschapskursussen** en praatgroepen voor wie steun zoekt bij opvoeding.
- **Samenwerking** met scholen om problemen vroeg te signaleren.
- **Ondersteuning** bij scheiding: hulp aan ouders én kinderen.
- Gerichte **aandacht** voor ouders met een kind met een beperking of chronische ziekte.
- Kleine **initiatieven** in buurten en scholen stimuleren – bijvoorbeeld oudercafés of speelmiddagen.

Jeugdzorg – menselijk, kleinschalig en betrouwbaar

De jeugdzorg is een waardevolle voorziening, maar ze kraakt in haar voegen. Sinds de decentralisatie zijn gemeenten verantwoordelijk, maar het systeem is te versnipperd geraakt: te veel aanbieders, **te commercieel**, te veel administratie, te weinig tijd voor echte aandacht. GroenLinks wil dat jeugdzorg weer gaat over wat er werkelijk toe doet: **de relatie tussen jongere, ouders en hulpverlener**.

Onze koers naar betere jeugdzorg

- **Minder marktwerking**: we kiezen voor een beperkt aantal vaste partners die elkaar kennen en vertrouwen.
- **Langdurige samenwerkingen** in plaats van steeds nieuwe aanbestedingen.
- **Minder papier**, meer tijd voor mensen: bureaucratie schrappen waar het kan.
- **Preventie centraal**: vroegtijdige signalering en lichte hulp in plaats van zware trajecten.
- **Opvoedgericht werken**: één plan met ouders/opvoeders, in samenwerking met scholen, wijkteams en zorgverleners.
- **Continuïteit** in hulpverleners: jongeren verdienen een vast gezicht, geen carrousel van professionals.
- **Regionale samenwerking** met buurgemeenten om kennis te delen, schaarse expertise te behouden en kosten beheersbaar te houden.
- **Meer zeggenschap** voor professionals: vertrouwen op hun ervaring in plaats van controle.

Wij geloven dat goede zorg niet iets is wat je inkoopt, maar iets wat je samen opbouwt.

Preventie

De beste jeugdzorg is de zorg die niet nodig is. Daarom wil GroenLinks investeren in **veerkracht, verbinding en kansen** voor kinderen en jongeren.

Onze koers naar preventie

- **Sport, cultuur en natuur activiteiten** toegankelijk houden, ook voor ouders met lage inkomens.
- **Brede scholen** waar onderwijs, opvang en welzijn samenkomen.
- **Natuur- en milieueducatie** versterken, zodat kinderen leren zorg dragen voor hun leefomgeving.
- **Veilige routes** van huis naar school en sportclubs.
- **Digitale weerbaarheid** en sociale media-educatie voor jongeren én ouders.
- **Samenwerking met jongerenwerk** om verveling en overlast te voorkomen door positieve alternatieven.

JONGEREN, ONDERWIJS EN EEN VEILIGE GEMEENSCHAP

Jongeren in Oostzaan

Jongeren zijn niet de toekomst — ze *zijn* Oostzaan van vandaag. Ze brengen energie, creativiteit en nieuwe ideeën. GroenLinks wil dat jongeren die kracht kunnen inzetten in hun eigen dorp. Veel jongeren geven aan dat er te weinig plekken zijn waar ze elkaar kunnen ontmoeten of zichzelf kunnen uiten. Sommigen trekken naar omliggende steden, anderen zoeken hun plek online. Een kleine groep zorgt in hun verveling voor overlast. Oostzaan moet ruimte bieden aan jongeren — letterlijk en figuurlijk.

Onze koers naar ruimte voor jongeren

- **Ontmoetingsplekken** creëren in overleg met jongeren zelf, binnen en buiten.
- **Pop-up-activiteiten** mogelijk maken, zoals sporttoernooien, muziekavonden, filmprojecten of tijdelijke skatevoorzieningen.
- **Veilige, aantrekkelijke routes:** fietspaden en looproutes naar scholen, sportclubs, Twiske en de skatebaan onderhouden en verlichten.
- **Slim omgaan met overlast:** in gesprek blijven, bemiddelen, alternatieven bieden. Straf en begrip gaan hand in hand.
- **Digitale betrokkenheid:** jongeren bereiken via de kanalen die zij gebruiken, met ruimte voor online inspraak.

We willen een jeugdvriendelijk Oostzaan waar jongeren verantwoordelijkheid kunnen nemen en gehoord worden bij onderwerpen die hen raken — van duurzaamheid tot mobiliteit, van cultuur tot welzijn.

Een dorp dat jongeren serieus neemt, investeert in zijn eigen toekomst.

Onderwijs

Goed onderwijs is de basis van gelijke kansen. GroenLinks wil dat kinderen in achterstandssituaties extra ondersteuning krijgen om de maatschappelijke ongelijkheid te verminderen. Kinderen die leren, ontdekken niet alleen de wereld, maar ook hun eigen omgeving, hun eigen (veer)kracht, wie ze zijn, wat ze kunnen en hoe ze kunnen bijdragen aan de samenleving. In Oostzaan zetten professionals zich dagelijks in voor toekomstgericht en passend onderwijs voor alle kinderen. GroenLinks wil de besturen, leiding en leerkrachten daar waar nodig ondersteunen met duurzame gebouwen, ruimte voor talentontwikkeling en de verdere ontwikkeling naar brede scholen met culturele-, sportieve- en natuur-activiteiten.

Onze koers naar gelijke kansen voor kinderen

- **Duurzame schoolgebouwen:** gezond, energiezuinig en toekomstbestendig.
- **De Rietkraag** wordt vernieuwd tot een klimaatneutraal gebouw, passend in de wijk en met inspraak van omwonenden.
- **Brede scholen:** onderwijs, opvang, sport en cultuur onder één dak — zodat kinderen zich breed ontwikkelen en ouders werk en opvoeding beter kunnen combineren.
- **Ondersteuning van leerlingen met extra behoeften:** inclusief onderwijs met voldoende begeleiding en specialistische kennis.
- **Samenwerking** met bibliotheek, sportverenigingen en culturele instellingen om leren buiten het klaslokaal te stimuleren.
- **Digitale vaardigheden:** ieder kind heeft toegang tot een laptop of tablet; aandacht voor digitale geletterdheid en kritisch denken.
- **Vroegschoolse educatie:** taalstimulering voor peuters, zodat ieder kind met een gelijke basis begint.
- **Natuur- en milieueducatie:** leren in en over de natuur — bijvoorbeeld via projecten in het Oostzanerveld of het Twiske.
- **Ouders als partners:** scholen, opvang en gemeente werken samen met ouders, niet over hen heen.

Goed onderwijs stopt niet bij de voordeur van de school. Ouders, leerkrachten, buurt en gemeente dragen eraan bij, dat ieder kind een persoonlijke en betekenisvolle plek in de samenleving in kan nemen.

Leren buiten de schoolmuren

Onderwijs gaat verder dan lezen en rekenen. Kinderen leren ook door te spelen, te sporten, muziek te maken of vrijwilligerswerk te doen. GroenLinks wil dat elk kind in Oostzaan toegang heeft tot die kansen.

We stimuleren **natuuronderwijs**, **kunstprojecten**, **cultuureducatie** en **sportactiviteiten** voor alle leeftijden. Voor ouders met een krappe beurs blijven deze voorzieningen gratis of betaalbaar via gemeentelijke regelingen.

Ook jongeren die praktisch leren of een tussenjaar nemen, verdienen kansen om te groeien. We moedigen samenwerking met bedrijven, maatschappelijke organisaties en groene initiatieven aan — zodat leren en werken hand in hand gaan.

De lerende gemeenschap

Een lerende gemeenschap betekent dat inwoners van alle leeftijden blijven groeien — met elkaar en van elkaar.

GroenLinks ziet een toekomst waarin scholen, verenigingen, ondernemers en gemeente een **netwerk van kennis en betrokkenheid** vormen:

Scholen die hun deuren openen voor buurtinitiatieven.

Ondernemers die leerlingen stageplaatsen bieden.

Ouderen die hun ervaring delen met jongeren.

Vrijwilligers die zich inzetten voor taal, techniek of natuur.

Zo ontstaat een kringloop van kennis en solidariteit. De gemeente kan dat stimuleren door partners bij elkaar te brengen, middelen te delen en te zorgen dat ideeën niet blijven hangen, maar werkelijkheid worden. *Een lerende gemeenschap is een ondernemende en zorgzame gemeenschap.*

**Wie leert, begrijpt; wie begrijpt, voelt zich verbonden; wie zich verbonden voelt, zorgt.
Dat is het Oostzaan dat GroenLinks voor zich ziet: een dorp waar ieder kind kansen
krijgt, iedere jongere meedoet en iedere volwassene blijft groeien.**

Veiligheid en vertrouwen

Een veilig Oostzaan is een dorp waar mensen elkaar kennen, waar kinderen zorgeloos kunnen spelen, en waar iedereen zich vrij voelt om zichzelf te zijn -op straat, thuis en online. Veiligheid is meer dan het voorkomen van misdaad of overlast. Het is het gevoel dat je erbij hoort, dat de overheid betrouwbaar is en dat mensen naar elkaar omzien.

GroenLinks ziet veiligheid niet als een apart beleidsterrein, maar als **de optelsom van alles wat we samen doen**. Zorg, armoedebestrijding, goed onderwijs, schone straten, sociale ontmoeting, ruimte voor het perspectief van vrouwen en mensen uit de lhbt-gemeenschap en verschillende culturen, digitale weerbaarheid, ze dragen allemaal bij aan een dorp waarin mensen zich veilig voelen.

Samen leven in vertrouwen

Sociale veiligheid begint met verbinding. Een dorp waar mensen elkaar groeten, elkaar helpen en elkaar durven aanspreken, is sterker dan een dorp vol camera's en sloten. GroenLinks wil buurten versterken door **ontmoeting, betrokkenheid en preventie**. We zetten in op een samenleving waar iedereen zich gezien voelt, en waar er steun is als het even misgaat.

De gemeente ondersteunt bewonersinitiatieven die bijdragen aan saamhorigheid en veiligheid; buurtpreventie groepen, gezamenlijke app-groepen, ontmoetingsplekken en activiteiten die mensen met elkaar verbinden. We verbeteren verlichting en inrichting van straten, zodat mensen zich ook 's avonds prettig voelen. We zorgen dat meldingen van overlast, pesten of huiselijk geweld snel en zorgvuldig worden opgepakt, en we ondersteunen slachtoffers met aandacht en respect.

Veiligheid groeit waar mensen elkaar vertrouwen.

Een schone en leefbare omgeving

Een veilige buurt is een verzorgde buurt. Goede verlichting, schone stoepen, duidelijke verkeersroutes en goed onderhouden groen vergroten het gevoel van veiligheid en verkleinen de kans op onveilig gedrag.

GroenLinks wil dat verkeersveiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid hand in hand gaan. We willen veilige fietsroutes, overzichtelijke kruispunten, 30 km-zones in woonstraten en goed verlichte paden naar sportvelden en bushaltes. We bestrijden zwerfafval en verloedering niet alleen met handhaving, maar vooral door **zorg voor de openbare ruimte**.

Weerbare overheid, eerlijke economie

Oostzaan is een hechte gemeenschap, maar ook hier kunnen vormen van **ondermijning** voorkomen: crimineel geld dat zijn weg zoekt naar vastgoed, logistiek of horeca, of druk op ondernemers en bestuurders om mee te werken aan oneerlijke praktijken.

GroenLinks wil dat de gemeente **weerbaar en transparant** is. We werken samen met politie, het Openbaar Ministerie, RIEC en andere partners om signalen van ondermijning snel te herkennen. We richten een **meldpunt ondermijning** in waar inwoners en ondernemers anoniem verdachte situaties kunnen melden. Ambtenaren en bestuurders worden getraind in **integriteit en alertheid**, zodat de grens tussen boven- en onderwereld niet vervaagt. Vergunningen worden **zorgvuldig** verleend, met extra aandacht voor verdachte geldstromen of bedrijfsactiviteiten.

Een betrouwbare overheid is de sterkste verdediging tegen ondermijning.

Veiligheid als gezamenlijke verantwoordelijkheid

Echte veiligheid ontstaat niet door meer hekken, meer camera's of strengere regels. Ze ontstaat waar mensen zich gezien weten, waar ze perspectief hebben, waar ongelijkheid wordt verminderd en waar de overheid betrouwbaar is.

Daarom loopt veiligheid als een rode draad door dit hele programma:

- Een betaalbaar huis en een sterke buurt maken mensen weerbaar.
- Goede zorg, bestaanszekerheid en kansen voor jongeren verkleinen kwetsbaarheid.
- Duurzame wijken, cultuur en sport versterken ontmoeting en onderling vertrouwen.
- Een eerlijke, transparante overheid voorkomt dat macht misbruikt wordt.

GroenLinks kiest voor een Oostzaan die veiligheid ziet als gemeenschappelijk goed, iets wat we samen bouwen, onderhouden en beschermen.

Veilig in de digitale wereld

Veiligheid gaat ook over hoe we leven en werken **online**. Datalekken, cyberaanvallen en digitale oplichting kunnen iedereen raken — inwoners, bedrijven en de gemeente zelf.

GroenLinks wil dat Oostzaan digitaal weerbaar is. Dat betekent: veilige gemeentelijke systemen, bescherming van persoonsgegevens en heldere communicatie over hoe data worden gebruikt. De gemeente voert regelmatig veiligheidsaudits uit, houdt software up-to-date en werkt samen met regionale partners om cybercriminaliteit te bestrijden.

Ook helpen we inwoners - vooral ouderen en mensen die minder digitaal vaardig zijn- met voorlichting en trainingen over veilig internetgebruik. We nemen maatregelen tegen cyberpesten, online haat en identiteitsfraude. En als er camera's worden ingezet, doen we dat **transparant en terughoudend**. Iedere Oostzaner moet veilig kunnen meedoen in de digitale samenleving.

Verkeer en veiligheid

Veiligheid gaat verder dan verkeer alleen. Het gaat om een dorp waar mensen zich prettig voelen op straat, waar kinderen veilig naar school kunnen fietsen, en waar voetgangers ruimte krijgen.

De afgelopen jaren zijn er al mooie stappen gezet. Wie door Oostzaan gaat, ziet het: de vernieuwde Kerkbuurt, het verlichte zebrapad aan het Zuideinde en de kattenogen in het wegdek. Toch blijft verkeersveiligheid aandacht vragen, zeker nu het drukker wordt op straat en verschillende vormen van verkeer elkaar steeds vaker kruisen.

Mensen gebruiken op verschillende momenten verschillende vervoermiddelen — de automobilist van vanochtend is de fietser of voetganger van vanmiddag. GroenLinks wil daarom verkeersbeleid dat uitgaat van **gedeelde verantwoordelijkheid** en **wederzijds respect**.

We zetten ons al jaren in voor een 30 km-zone in het hele dorp. Langzamer rijden betekent meer rust, minder uitstoot, schonere lucht en minder ongevallen. De komende jaren willen we de 30 km-zone uitbreiden, wegen daarop aanpassen en de handhaving verbeteren.

Fietsers en voetgangers zijn voor GroenLinks de maatstaf voor goed verkeersbeleid. Wandelen en fietsen zijn gezond, veilig en veroorzaken geen vervuiling. We willen veilige, logische fietsroutes en brede, begaanbare trottoirs. Een (jeugd)fietsplan helpt kinderen om veilig te leren fietsen en stimuleert gebruik van de fiets voor korte ritten binnen het dorp.

De openbare ruimte is er niet alleen voor auto's, maar ook voor groen, spel en ontmoeting. De autodichtheid in Oostzaan nadert haar grenzen. GroenLinks wil het autoverkeer **gericht verminderen**, vooral bij korte ritten die ook lopend, met de fiets of met het openbaar vervoer kunnen.

Zo blijft er ruimte en doorstroming voor mensen die **geen alternatief** hebben dan de auto — bijvoorbeeld vanwege werk, zorg of mobiliteitsbeperkingen. Minder onnodig autoverkeer betekent minder files, schonere lucht en meer veiligheid.

GroenLinks blijft zich inzetten voor goed openbaar vervoer. Mede door onze inzet is de frequentie van buslijn 111 behouden gebleven. We willen dat zo houden, met goede fietsenstallingen bij haltes en veilige overstappen tussen fiets en bus.

GroenLinks gaat voor een Oostzaan waar mensen in het verkeer rekening houden met elkaar, waar snelheid plaatsmaakt voor aandacht, en waar de straat weer van iedereen is.

Onze koers naar veilig verkeer

- **Uitbreiden van de 30 km-zone** en herinrichten van straten en wegen om veilig rijden te bevorderen.
- **Betere handhaving** van de 30 km-limiet en aanpak van sluipverkeer en snelrijders.
- **Ontwikkelen van een (jeugd)fietsplan** voor veilige routes en verkeerseducatie.
- **Brede, begaanbare trottoirs** en **veilige oversteekplaatsen** in het hele dorp.
- **Gericht terugdringen van onnodig autoverkeer**, zodat mensen die de auto echt nodig hebben goed kunnen doorrijden.
- **Ontwikkelen van parkeerbeleid** zodat we zorgvuldig omgaan met de verschillende functies van onze publieke ruimte
- **Verminderen van parkeerdruk** en ruimte maken voor groen, spel en ontmoeting.
- **Behouden en versterken van goed openbaar vervoer**, met name buslijn 111.
- **Goede fietsenstallingen bij bushaltes** en veilige overstappen tussen fiets en bus.

EEN STERKE REGIO: SAMENWERKEN MAAKT ONS STERKER!

Onze koers is helder. GroenLinks kiest voor een Oostzaan dat:

- **Groen** is – waar natuur, duurzaamheid en gezondheid leidend zijn.
- **Sociaal** is – waar we naar elkaar omzien en niemand buiten de boot valt.
- **Verbonden** is – met elkaar, met de regio en met het oog op de toekomst.

Dat kunnen en doen we niet alleen. Oostzaan maakt deel uit van een grotere regio: de Metropoolregio Amsterdam, de Vervoerregio, Zaanstreek-Waterland en de samenwerking binnen OVER-gemeenten.

Sterke samenwerking in die netwerken is belangrijk voor thema's die de grenzen van ons dorp overstijgen – zoals gezondheidszorg, veiligheid, openbaar vervoer, energie en natuur. GroenLinks wil dat Oostzaan in die samenwerkingen een actieve, betrouwbare en duurzame partner is.

We doen mee aan regionale plannen die passen bij onze waarden, zoals de **Green Deal** en andere initiatieven die bijdragen aan een groene, gezonde en eerlijke toekomst. Bij al die samenwerking blijft één vraag voor ons centraal: **hoe blijven de belangen van Oostzaners goed geborgd?** Daarom willen we dat het bestuur transparant is over wat er in de regio wordt besproken en dat inwoners op tijd worden betrokken bij belangrijke besluiten.

Onze koers naar een sterke regio

Meedoen aan groene en duurzame regionale plannen, zoals de Green Deal.

Bescherming van natuurgebieden als het Oostzanerveld en het Twiske, die van groot belang zijn voor onze gezondheid, recreatie en biodiversiteit.

Goede verbindingen voor fietsers, wandelaars en betrouwbaar openbaar vervoer binnen de regio.

Samenwerking die leidt tot eerlijker verdeling van middelen en kansen, niet tot verlies van lokale zeggenschap.

GEMEENTEFINANCIËN - EERLIJK, NUCHTER EN TOEKOMSTVAST

Zorg, groen, wonen, duurzaamheid – ze vragen allemaal om investeringen. Daarom is het belangrijk dat Oostzaan **financieel gezond** blijft, met een gemeentebegroting die eerlijk, transparant en toekomstbestendig is.

De afgelopen jaren stond de begroting onder druk. Extra taken vanuit het Rijk, oplopende kosten in de jeugdzorg en tegenvallers bij **OVER-gemeenten** hebben de **algemene reserve** aangetast. GroenLinks wil de balans herstellen zonder dat inwoners daar direct de rekening voor betalen.

Onze koers naar rechtvaardige, realistische en toekomstvaste gemeentefinanciën

- **De algemene reserve op peil houden** zodat Oostzaan financieel weerbaar blijft
- **Incidentele overschotten** gebruiken om achterstanden in te lopen, bijvoorbeeld op groenbeheer, onderhoud en dienstverlening.
- **Geen nieuwe structurele uitgaven** zonder vaste dekking.
- **Betere controle** op uitgaven via OVER-gemeenten en andere samenwerkingsverbanden.
- **Actieve lobby** richting het Rijk voor voldoende structurele middelen, vooral voor jeugdzorg en het sociaal domein.
- **Transparante begroting:** inwoners moeten kunnen zien waar hun geld naartoe gaat.

WERK, ECONOMIE EN DUURZAAMHEID - LOKAAL EN INCLUSIEF

Een robuuste lokale economie is de motor van een veerkrachtig dorp. In Oostzaan kennen we veel zelfstandige ondernemers en familiebedrijven die geworteld zijn in de gemeenschap. GroenLinks wil dat ondernemers de ruimte krijgen om duurzaam te vernieuwen en lokaal werk te creëren.

Onze koers naar een lokale, duurzame en inclusieve economie

- **Hechte samenwerking** met de lokale ondernemersvereniging om kansen en uitdagingen te delen.
- **Stimuleren van duurzame bedrijfsvoering:** energie besparen, circulair produceren, vergroenen van bedrijfsdaken en terreinen.
- **Ondersteuning bij subsidies en regelingen** voor verduurzaming.
- **Aandacht voor diversiteit en inclusie**, ook bij ondernemerschap – extra steun voor vrouwelijke ondernemers en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- **Samenwerking tussen bedrijven en scholen** voor stages, leerwerkplekken en techniekonderwijs.
- **Verkenning van bedrijfsverplaatsingen** die werkgelegenheid combineren met nieuwe woningbouwlocaties.

Werk en duurzaamheid gaan hand in hand, een groene economie is een sterke economie.

